

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 450-1934)

Originalt emne

Socialvæsen

Socialvæsen/Kommunehjælp

Sygehuse

Sygehuse/Kommunens Sygehus (Kommunehospitalet)

Uddrag fra byrådsmødet den 10. september 1934 - side 1

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 450-1934)

Licitation over Levering af Beholdere og Pumper til Kommunehospitalets Kedelhus.

Fra Sygehusudvalget forelaa følgende Indstilling:

Pos. 1-8: A/S Frichs for 27305,50 Kr.

Levering af Pumper til ny Kedelhus:

Bruun & Sørensen for 12450 Kr.

Vedtaget ved Cirkulation.

Indstilling fra Socialudvalget om Fravigelse af Reglerne i Forsorgslovens § 207, Stk. 1, for Personer, der er understøttet med Kommunehjælp.

Chr. Nielsen anbefalede at tiltræde Indstillingen. Det var en lang Liste, men Udvalget havde nu paatænkt at bringe Reglerne i Overensstemmelse med den forsikringsmæssige Grænse, og hvis saa nogle ikke kunde klare sig med denne Understøttelse, vilde Sagen komme til Byraadet, saa der ikke i Fremtiden blev Tale om saa mange paa en Gang. Udvalget havde haft et Møde med de sociale Udvalg i forskellige andre Byer, og man blev

enige om at følge de samme Regler.

P. Busch erindrede om, at det i sin Tid blev lovet, at der skulde ske en Forhandling om Taksterne inden 1. April, men det var ikke sket, og Taleren havde gentagne Gange ladet det tilføre Protokollen. Nu havde imidlertid Udvalgets Formand givet Løfte om, at der skulde ske en Forhandling for at faa Taksterne ind under Lovens Grænse, idet de dog i visse Tilfælde kunde fraviges, naar det blev godkendt af Byraadet. I Henhold til dette Løfte var Frk. Petersen og Taleren i Udvalget gaaet med til den foreliggende Indstilling.

Chr. Nielsen svarede hertil, at Understøttelserne var givet efter de Regler, der var godkendt af Byraadet eller havde passeret dette. Det var derfor en Misforstaaelse, hvis Hr. Busch havde forstaaet det saaledes, at Taleren havde givet Løfte om, at der i Fremtiden skulde ydes mindre. Men det var Meningen, at der vilde blive udarbejdet Regler i Henhold til den forsikringsmæssige Grænse, og naar den blev overskredet, vilde Sagen straks komme til Byraadet, saa der ikke blev samlet saa mange paa en Gang.

P. Busch havde ikke sagt, at de Beløb, der var ydet, var udover det engang vedtagne. Men Taleren havde undersøgt den foreliggende Liste, og der fandtes flere Tilfælde, hvor det næppe havde været nødvendigt at gaa over den forsikringsmæssige Grænse. Taleren betragtede det som et Løfte fra Formandens Side, at Reglerne vilde blive forandret saaledes, at Understøttelserne i Almindelighed kommer til at ligge ved den i Loven nævnte Grænse, bortset fra enkelte Undtagelsestilfælde. Hvis det ikke var Meningen, kunde Talereo ikke stemme for Sagen.

J. Chr. Møller fandt det givet, at Beløbet langt overstiger det, der maa bruges, og det var ogsaa givet, at det var en Aftale ved Budgetbehandlingen, at man inden 1. April skulde have en Forhandling om Taksterne; det blev udtrykkelig udtalt af Hr. Eriksen; men nu var der gaaet mange Maaneder, og Mødet var stadig ikke blevet afholdt, skønt Formanden for Socialudvalget vidste, at Kontoen for Kommunehjælp var meget stærkt overskredet. Naar man vidste, hvorledes det var gaaet med Budgettet i de sidste 2 Aar, saa var det givet, at Kommunen ikke kunde taale en lignende Overskridelse igen. Det var meget forkert nu at komme med dette Forslag længe efter, at Pengene var brugt. I andre Byer blev disse Overskridelser behandlet hver Maaned, men her havde man ganske roligt udbetalt gennem mange Maaneder uden at søge Byraadets Sanktion. Nu var Pengene jo brugt, og Resultatet blev derfor det samme, enten man stemte mod Forslaget eller ikke, men det var urigtigt af Socialudvalget at bruge den Fremgangsmaade. Taleren var nok klar over, at der i

Loven fandtes Ventil, hvorefter der i enkelte Tilfælde maatte betales noget mere, men de burde ikke misbruges. Hr. Unmack-Larsen havde udtalt, at Taleren ikke kendte andet i Socialloven end § 297, men saa var det jo heldigt, at det netop var den Paragraf, som Talen var om her. Taleren var ikke glad ved Forslaget og vilde helst stemme imod det, ikke fordi det fik nogen særlig Betydning, men saa kunde man da ikke bagefter sige, at Mindretallet ganske blindt var gaaet med til alt. Der stod heller ikke noget som helst i Indstillingen om, hvor stor den samlede Udgift blev, og Udvalget kunde nok have gjort sig den Ulejlighed at oplyse dette. Taleren forstod paa Hr. Busch, at der var givet Løfte om et Møde om Sagen, og saa kom man næppe udenom en Nedsættelse af Taksterne, saa de blev i Lighed med Byer som Odense og Aalborg; der var næppe nogen Berettigelse i at have højere Satser i Aarhus end i disse Byer.

Holger Eriksen erkendte, at der under Budgetbehandlingen var Tale om et Møde angaaende Taksterne og en eventuel Revision af disse, men Taleren havde aldrig tænkt at skulle tage Initiativet til et saadant Møde. Der havde nogle Gange været talt om Sagen i Budgetudvalget, og man var enige om, at Budgettet i det væsentlige skulde holdes. Forhaabentlig kunde man snart komme til at behandle Spørgsmaalet om en Finansplan, saa maatte man se, hvorledes Forholdene laa i de forskellige Udvalg, og om det var nødvendigt at foretage Ændringer. Forøvrigt kunde Budgetudvalget lige saa godt tage Initiativet til et Møde som Socialudvalget. Men det var lidt malplaceret nu uden Varsel at rejse en Diskussion om Satserne, som ingen var forberedt paa; her drejede det sig kun om at tage Stilling til det, der allerede er sket, og naar Socialudvalget saa samtidig meddelte, at der i Fremtiden vilde ske en Ændring, saa Overskridelserne blev forelagt straks, kunde man næppe forlange mere paa nuværende Tidspunkt, og de Konservative burde ikke sinke Sagen ved at stemme imod. Hvis de gjorde det, var Taleren nødt til at forlange Sagen udsat, og saa fik man maaske Besvær med Ministeriet, fordi Regnskabet blev for sent indsendt. Taleren vilde derfor anbefale de Konservative at stemme for Forslaget; nu havde de jo gjort Rede for deres Synspunkter, og en Forhandling kunde faas naar som helst.

Chr. Nielsen hævdede, at Bevillingerne har været i Overensstemmelse med de Takster, der tidligere var meddelt Byraadet, og Taksternes Maksimum var i mange Tilfælde slet ikke anvendt, idet en hel Del Mennesker ikke havde naaet den forsikringsmæssige Grænse. Det var derfor urigtigt at sige, at der var sket Overskridelse af noget. Budgetudvalget fik hver Uge og Maaned en Opgørelse og kunde deraf se, hvorledes det hele saa ud. Forøvrigt var der halet meget ind paa alle Omraader, fordi Udvalget var nødt dertil, og fordi man fra

Begyndelsen havde faaet for mange Folk ind. Taleren kunde ikke her give Tilsagn om at ville medvirke til en Nedsættelse af Taksterne og havde heller ikke lovet noget saadant, men der gaves jo en Del Hjælp ud over dette som Husleje o. lign., og det kunde maaske i nogle Tilfælde nedsættes. En Nedsættelse af Ugepenge f. Eks. til 12 Kr. havde Taleren aldrig lovet at gaa med til. Det havde været vanskeligt for Udvalget i det Aar, der var gaaet, at faa Sagerne à jour, men man havde bestræbt sig for at gøre Arbejdet saa forsvarligt som muligt, og det var de Konservative vist ogsaa indforstaaet med.

P. Busch vilde indrømme, at Flertallet i Udvalget i de sidste 4-5 Maaneder var gaaet den sparsommelige Vej og havde sparet mange Penge. Naar Sagerne kom til Byraadet, var Pengene jo udbetalt, og saa var det egentlig for sent. Den eneste Maade til at blive fri for at komme til Byraadet hver Gang, var at faa Regler, som ikke ligger over Lovens Grænse, selv om man var nødt til at fravige dem i enkelte Tilfælde.

J. Chr. Møller beklagede, at Hr. Eriksen ikke vilde give lidt Tilsagn om, at han kunde tænke sig en Nedsættelse af Takstgrænsen. Naar han ikke vilde diskutere Taksterne, vilde Taleren sige, at Mindretallet var lige saa lidt forberedt derpaa, idet det først af Dagsordenen fremgik, at Sagen vilde komme. Hvad Chr. Nielsen end sagde, kom man ikke udenom, at der var sket en stor Overskridelse; det kunde ses, selv om Budgetudvalget ikke tik saa mange Regnskaber, som han mente. Dertil kom, at det ikke var afgjort, hvor meget man fik i Refusion. Som Sagen laa, maatte Taleren anbefale at stemme imod Forslaget eller udsætte Sagen.

J. R. Fanger havde den Opfattelse, at de Takster, som Byraadet i sin Tid vedtog, kun gjaldt til 1. April, og efter den Tid maatte Hjælpen ydes efter Lovens Regler, saa det forsikringsmæssige Beløb lægges til Grund for Udbetalingen.

Holger Eriksen havde af Regnskabet det Indtryk, at man paa indeværende Aars Budget vilde faa en Overskridelse paa ca. 1 Mill. Kr., men den vilde muligvis ophæves ved en større Refusion end beregnet i Budgettet. Hvorvidt man saa vilde sige, at Refusionsbeløbet maa gaa til Dækning af Overskridelsen, eller der maa gennemføres Besparelser, var en Sag, som maatte drøftes i Budgetudvalget, før Byraadet tager Stilling dertil, og det var derfor uforstaaeligt, at man nu skulde til at diskutere dette paa Grund af den foreliggende Sag. Beløbet var jo udbetalt, og hvis det ikke blev vedtaget i dette Møde, vilde det ske næste Gang, saa en rent formel Afstandtagen vilde være tilstrækkelig. Iøvrigt mente Taleren, at Socialudvalget efter bedste Vilje havde arbejdet paa at formindske Udgifterne;

men her maatte det ogsaa undersøges, hvor mange Arbejdsløse der fandtes, for hvis deres Antal var steget stærkt, kunde det jo forklare en Overskridelse. Taleren vilde henstille til de Konservative at frafalde Krav om Afstemning, og hvis de fastholdt det, maatte Taleren kræve Sagen udsat i Henhold til Forretningsordenen.

Chr. Nielsen havde presset paa for at faa Sagen afgjort, idet Regnskabet skulde indsendes til Ministeriet inden 1. September, saa Tiden var allerede overskredet, og Aarhus skulde ikke gerne være den sidste, der indsender Sagerne. Udtalelserne fra konservativ Side opmuntrede ikke særlig Udvalget til at holde igen ved enhver Lejlighed, selv om man naturligvis skulde gøre det alligevel; men det tjente ikke noget Formaal at forhale Sagen i 14 Dage.

J. Chr. Møller var for saa vidt enig med Hr. Eriksen i, at der ikke opnaaedes noget ved at udsætte Sagen. Men det havde været den rigtige Vej, hvis Sagen først var blevet forelagt for Budgetudvalget. Men Taleren vilde saa anbefale sin Gruppe at undlade at stemme i Sagen.

Borgmesteren gjorde opmærksom paa, at Forslaget skulde vedtages med mindst 2/3 af samtlige Stemmer i Byraadet, altsaa mindst 14, og da nogle var fraværende, kunde den ikke vedtages, hvis de Konservative ikke stemte derfor, men maatte i saa Fald udsættes. Der havde ikke været Tid til at drøfte Sagen i Budgetudvalget, idet den nylig var kommet fra Socialudvalget, og Regnskabet skulde indsendes til Ministeriet inden 1. September; derfor var det givet, at Sagen hastede, og den burde ikke yderligere forforsinkes. Naar Socialudvalget var enigt om, at man i Fremtiden vil gøre det paa en anden Maade, og hver Uge forelægge de Sager for Byraadet, som man ikke var enige om, saa var det et stort Fremskridt, og Mindretallet burde være tilfreds dermed. Angaaende det nævnte Møde havde Taleren haft det Indtryk, at Socialudvalget ikke kunde blive enigt om at gaa ned med de faste Takster, men at man paa andre Omraader vilde søge at skære ned, og efter Hr. Buschs Udtalelser havde Udvalget ogsaa i de sidste Maaneder gjort et ærligt Arbejde for at komme saa langt ned som muligt. Hvor stor en Overskridelse der vilde blive, kunde ingen vide noget som helst om, og hvis Hr. Eriksen kunde opgive, hvor meget der vil blive af Overskridelser paa Budgetterne, kunde man hurtig faa en Finansplan frem. Socialudvalget arbejdede sikkert paa bedst mulig Maade, og hvis den borgerlige Gruppe fremdeles ønskede en Forhandling, kunde den sikkert faas naar som helst; Taleren vilde gerne være med dertil en af de nærmeste Dage. Budgetudvalget fik en Oversigt over Udgifterne hver

Maaned, og det viste sig, at der havde været en stærk Stigning, som skyldes, at Krisehjælpen var ophørt, og saadanne Forhold var man ikke Herre over. Taleren vilde ogsaa henstille til de Konservative at gaa med til Forslaget, ellers vilde det blive nødvendigt at holde Møde igen næste Torsdag og vedtage det, og saa vilde det blot blive en tom Demonstration.

J. Chr. Møller vilde saa gaa med til at stemme for Forslaget, naar Socialudvalget vilde garantere, at det fremtidig ikke foretager Overskridelser uden først at have forelagt dem i Byraadet. Det kunde ikke nytte, at man først foretog Udbetalingerne og saa bagefter kom til Byraadet. Hvis Udvalget gik med dertil, vilde man stemme for Forslaget.

Borgmesteren antog, at det ogsaa var Formandens Mening.

P. Busch troede, at dette Krav var uigennemførligt. Men hvis man kunde betragte de faldne Udtalelser fra Flertallets Side som en Borgen for, at den forsikringsmæssige Grænse blev den gældende Norm for Understøttelse, vilde Taleren ogsaa stemme for Forslaget.

Borgmesteren svarede hertil, at Udtalelserne betød, at Budgetudvalget indbyder Socialudvalget til et Møde, og saa maatte man se, hvad der kunde blive Enighed om.

Indstillingen vedtoges enstemmig.